

การเป็นอัมพาตก่อนล่างจากการบาดเจ็บไขสันหลังเป็นการเจ็บป่วยเรื้อรังที่ทำให้มีความพิการหลงเหลืออยู่ ส่งผลกระทบต่อจิตใจ สังคม ผู้ป่วยจึงต้องปรับตัวกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น การวิจัยกึ่งการทดลองครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ผลของโปรแกรมการดูแลผู้ป่วยตามปัจจัยสิ่งแวดล้อมและการเสริมสร้างทักษะการฟื้นฟูสภาพผู้ป่วยโดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวต่อการปรับตัวของผู้ป่วยอัมพาตก่อนล่าง กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ป่วยอัมพาตก่อนล่างที่เข้ารับการรักษาและจำหน่ายจากหอผู้ป่วยออร์โธปิดิกส์ชาย 1 ออร์โธปิดิกส์ชาย 2 ออร์โธปิดิกส์หญิง และหอผู้ป่วยศัลยกรรมระบบประสาท โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ ที่ได้รับการดูแลจนมีสภาพอาการคงที่และแพทย์ได้วางแผนเพื่อจำหน่ายออกจากโรงพยาบาล ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2548 ถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2549 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงจำนวน 15 ราย และผู้ดูแล 15 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินวิจัย คือ แผนการดูแลผู้ป่วยอัมพาตก่อนล่างตามปัจจัยสิ่งแวดล้อมและการเสริมสร้างทักษะการฟื้นฟูสภาพผู้ป่วยโดยการมีส่วนร่วมของครอบครัว เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ป่วยและผู้ดูแล และแบบวัดการปรับตัวของผู้ป่วยอัมพาตก่อนล่าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวแบบวัดซ้ำ

ผลการวิจัยพบว่าคะแนนเฉลี่ยการปรับตัวของผู้ป่วยอัมพาตก่อนล่างที่ได้รับ โปรแกรมการดูแลผู้ป่วยตามปัจจัยสิ่งแวดล้อมและการเสริมสร้างทักษะการฟื้นฟูสภาพผู้ป่วยโดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวภายหลังจำหน่ายออกจากโรงพยาบาล 1 สัปดาห์ และ 3 สัปดาห์ สูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าโปรแกรมการดูแลผู้ป่วยตามปัจจัยสิ่งแวดล้อมและการเสริมสร้างทักษะการฟื้นฟูสภาพผู้ป่วยโดยการมีส่วนร่วมของครอบครัว สามารถส่งเสริมให้ผู้ป่วยอัมพาตก่อนล่างมีปรับตัวดีขึ้น ดังนั้นจึงสามารถนำโปรแกรมนี้ไปใช้ในการปฏิบัติการพยาบาลต่อไป

Paraplegia from spinal cord injury is a chronic illness which results in disabilities, which have psychological and social effects. The paraplegic patients must adapt to their situations. The purpose of this quasi-experimental research was to examine the effect of the program of stimuli-based patient care and rehabilitative skill enhancement with family involvement on adaptation among paraplegic patients. Subjects were paraplegic patients admitted and discharged from Orthopedic and Neurogenic department, Chiang Rai regional hospital during November, 2005 to May, 2006. Fifteen paraplegic patients and their family members were purposively selected. The research instrument was a plan of stimuli-based patient care and rehabilitative skill enhancement with family involvement. The assessment tools consisted of Demographic Data Recording Form and The Adaptation Index Form. Data were analyzed by using descriptive statistics and oneway repeated measure.

The results of this study revealed that the adaptation of paraplegic patients after receiving the program of stimuli-based patient care and rehabilitative skill enhancement with family involvement at 1 week and 3 weeks after discharge from hospital had significantly higher than that of before ($\alpha < .05$).

The results of this study indicate that the program of stimuli-based patient care and rehabilitative skill enhancement with family involvement can enhance adaptation in the paraplegic patients. Therefore, this program should be employed in nursing practice.